

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10P/34/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818203298
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3818203298.3

Uznesenie

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou vo veci starostlivosti o maloletého I., nar. XX.X.XXXX, bytom M., W. X/XX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky B. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., W. X/XX, otca B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - S., Q. XXX/XX, o udelenie súhlasu matke na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. U d e l u j e za otca maloletého dieťaťa B. I., nar. XX.XX.XXXX súhlas k tomu, aby matka maloletého dieťaťa, B. Q., nar. XX.XX.XXXX, podala žiadosť o zmenu priezviska maloletého I. I., nar. XX.X.XXXX na priezvisko "Q."

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa sa podaným návrhom domáhala udelenia súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa z dôvodu, že otec maloletého nenavštevuje, nekontaktuje sa s ním a neprejavuje o neho žiadny záujem. Maloletý otca nevidel po dobu 3 rokov. Trovy konania neuplatnila.
2. Otec dieťaťa zostal v súdnom konaní nečinný. K obsahu návrhu sa nevyjadril. Trovy konania neuplatnil.
3. Kolízny opatrovník s poukazom na to, že maloletý žije v rodinnom prostredí, ktoré tvorí jeho matka a jej priateľ a v ktorom existuje perspektíva vytvorenia zdravého rodinného prostredia pre ďalší vývoj dieťaťa a vzhľadom k tomu, že funkciu otca prevzal súčasný priateľ matky, považoval návrh matky za opodstatnený, ktorý je v záujme dieťaťa.
4. Otec maloletého dieťaťa sa na pojednávanie neustanovil, neprítomnosť na ňom neospravedlnil a z dôležitého dôvodu ho odročiť nežiadal, preto súd vo veci konal a rozhodol v jeho neprítomnosti, v súlade s ust. § 180 CSP.
5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, svedkov, oboznámením rodného listu maloletého dieťaťa, úradného záznamu ÚPSVaR Prievidza zo dňa 23.10.2018, odpisu z registra trestov otca dieťaťa, spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 10P/75/2013, 2T/197/2016, ostatných listinných dôkazov v spise založených a zistil nasledovný skutkový stav:
6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 10P/75/2013-24 zo dňa 5.12.2013, právoplatným dňa 9.1.2014 bol maloletý Kristian zverený do osobnej starostlivosti matky, bola určená vyživovacia povinnosť otca v sume 80,- eur mesačne od 1.9.2013 a súd upravil styk otca s dieťaťom.
7. Matka maloletého dieťaťa vo svojej výpovedi uviedla, že s otcom dieťaťa žili v spoločnej domácnosti bezprostredne pred narodením dieťaťa a po dvoch rokoch od narodenia dieťaťa sa rozišli. Už v tom čase bol otec drogovo závislý. Užíval marihuanu a pervitín. V súvislosti s užívaním drog má otec zdravotné

problémy, trpí hepatitídou. Starí rodičia zo strany otca sa o vnuka nezaujímajú, matku kontaktovali len v prípadoch, keď sa proti otcovi viedli súdne konania týkajúce sa platenia výživného. Neposielajú mu žiadne darččky. Poukázala na to, že otec sa naposledy s dieťaťom stretol v roku 2015, kedy si ho zobral na víkend. V tom čase bol syn chorý a keďže mala dôvodné pochybnosti o riadnej starostlivosti otca o dieťa, išla pre syna spolu s tetou a zistili, že otec bol s dieťaťom vonku, kde sa hralo a otec sa správal ako nepríčetný. Podľa názoru matky bol pod vplyvom drog. Od uvedenej doby sa styk otca s dieťaťom nerealizoval ani jedenkrát. Podľa názoru matky jediným záujmom otca je zbavenie sa platenia výživného na dieťa. Výživné riadne neplatil, čím mu vznikol dlh v sume 1.200,- eur, ktorý zaplatil v septembri 2018. Pri príležitosti sviatkov dieťaťu neposiela žiadne darččky. Matka s ním nie je v žiadnom kontakte, o jeho osobe jej nie je nič známe. Uviedla, že v roku 2017 bol otec dieťaťa odsúdený pre neplnenie vyživovacej povinnosti a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Otec dieťaťa má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej B. O. v sume 80,- eur mesačne. K svojim osobným pomerom matka uviedla, že po dobu dva a pol roka žije v spoločnej domácnosti s priateľom B. I., ktorý je slobodný a bezdetný. Medzi maloletým dieťaťom priateľom matky je podľa jej názoru vytvorený veľmi dobrý vzťah, dieťa ho považuje za otca a oslovuje ho buď tatino alebo Marek. Matka bola toho názoru, že maloletý by svojho otca nespoznal. Matka ďalšie vyživovacie povinnosti nemá. Maloletý od septembra 2018 navštevuje 1. ročník ZŠ. V tejto súvislosti matka poukázala na to, že dieťa vníma, že má iné priezvisko ona, viackrát sa jej pýtal, prečo sa volá inak. V škole so svojím priezviskom nemá zatiaľ žiadny problém.

8. Za účelom preukázania väzieb maloletého dieťaťa k biologickému otcovi a k priateľovi matky, ako aj k jeho vnímaniu svojho priezviska súd vypočul matkou navrhnutých svedkov.

9. Svedkyňa XXXXQ., ktorá je tetou matky dieťaťa uviedla, že v období rokov 2013 až do novembra, prípadne decembra 2017 žila matka spolu s maloletým I. v jej domácnosti. V tomto období otec maloleté dieťa nenavštevoval, občas s matkou telefonoval jeden, dvakrát do roka vtedy, keď neplatil výživné a bolo voči nemu vedené trestné stíhanie. Asi do veku 4 rokov dieťaťa sa o maloletého zaujímali len starí rodičia zo strany otca. Svedkyňa bola toho názoru, že v súčasnosti by dieťa svojho biologického otca nespoznalo. Uviedla, že otec dieťaťa nechýba, pretože sa na neho ani nepýta. Vyživovaciu povinnosť si otec dieťaťa plnil veľmi nepravidelne. Dieťaťu pravidelne pri príležitosti sviatkov darččky neposielal. K spôsobu života otca dieťaťa uviedla, že nič nerobil a stalo sa, že predal televízor patriaci do vlastníctva matky za účelom získania finančných prostriedkov. Žil príživníckym spôsobom života. Pokiaľ niekde pracoval, bolo to len na krátku dobu, napr. týždeň. V žiadnom zamestnaní dlhšie nevydržal. Svedkyňa sa nevedela vyjadriť, či otec dieťaťa bol závislý na omamných látkach, či bol právoplatne odsúdený za trestnú činnosť. Súčasného priateľa matky svedkyňa hodnotila kladne. Potvrdila, že maloletému sa venuje, trávi s ním voľný čas, naučil počítat' a čítať. Vzťah medzi nimi je veľmi dobrý a dieťa ho občas osloví "môj oco P. Dieťa pozná aj najbližších príbuzných priateľa matky, pretože ich spoločne navštevujú a ako rodina trávili aj spoločnú dovolenku. Uviedla, že dieťa vníma, že má iné priezvisko ako matka a po nástupe do školy zistila, že zošity si podpisuje ako I. a pred dvomi rokmi sa predstavoval ako I. I. Q.. V súčasnosti sa predstavuje ako M.. Maloletý si zatiaľ neuvedomuje význam toho, že úradne jeho priezvisko je iné ako priezvisko matky a reálne to rieši tak, že sa predstavuje priezviskom matky. Podľa názoru svedkyne dieťa zatiaľ nemá psychické problémy v súvislosti s odlišným priezviskom.

10. Svedok W., priateľ matky dieťaťa, uviedol, že matku dieťaťa poznám po dobu dva a pol roka a od decembra 2017 doposiaľ žijú v spoločnej domácnosti v byte, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Predtým žili v spoločnej domácnosti u svedkyne B. O.. Biologického otca dieťaťa nepozná, nikdy sa s ním nestretol. Počas spolužitia s matkou biologický otec maloletého dieťa nenavštívil ani jedenkrát. Matku telefonicky kontaktoval len v súvislosti s neplatením výživného a začatím trestného stíhania voči nemu, kedy sa jej vyhrážal. Jedenkrát mal záujem so synom sa stretnúť, ale neprišiel za ním, hoci maloletý bol na styk pripravený. O styk s dieťaťom mal záujem v čase, keď sa voči nemu viedlo trestné stíhanie. Po ukončení trestného konania záujem o dieťa neprejavil. Spôsob života biologického otca dieťaťa svedkovi nebol známy. Vedel o tom, že otec dieťaťa bol drogovovo závislý a trpí hepatitídou. Uvedené informácie získal od matky dieťaťa. Potvrdil, že s maloletým I. má vytvorený dobrý vzťah, berie ho ako vlastného syna. S matkou dieťaťa uvažujú o sobášii a o spoločných deťoch. S matkou dieťaťa uvažovali aj o osvojení maloletého I., ale zatiaľ nie sú manželmi a nepoznajú stanovisko biologického otca k osvojeniu. Svedok uviedol, že maloletému sa venuje spolu s matkou dieťaťa, v lete chodievali na kúpaliská, organizovali grilovačky, venovali sa športovým aktivitám, najmä futbalu a často navštevujú jeho rodičov. Maloletý svedka oslovuje buď krstným menom a niekedy ho osloví "tato". Podľa vyjadrenia svedka maloletý vníma, že matka, svedok a on sám majú každý iné priezvisko a je mu ťažké vysvetliť, z akých dôvodov.

Maloletý sa asi po dobu troch mesiacov, prípadne pol roka predstavuje priezviskom Q. V škole so svojim priezvisko nemá problém a spolužiaci sa mu nevysmievajú. Na zošitoch si píše priezvisko Drozd.

11. Z úradného záznamu ÚPSVaR Prievidza zo dňa 23.10.2018 vyplýva, že v starostlivosti matky o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky: Maloletý žije s matku a jej priateľom v spoločnej domácnosti, kde má zariadenú vlastnú izbu. Pohovorom s dieťaťom úrad zistil, že dieťa prejavilo vôľu mať rovnakú priezvisko ako matka. Pomery v domácnosti otca dieťaťa neboli prešetrené z dôvodu jeho neprítomnosti.

12. Z odpisu z registra trestov GP SR zo dňa 22.10.2018 súd zistil, že otec dieťaťa má v registri trestov vykázané 4 záznamy - Okresným súdom v Prievidzi bol rozsudkom 2T/119/2007 zo dňa 24.10.2007 odsúdený na trest odňatia slobody na 2 mesiace so skúšobnou dobou 1 rok a 3 mesiace pre trestný čin podľa § 20, § 364 ods. 1a Trestného zákona, Okresným súdom v Prievidzi bol rozsudkom 2T/256/2008 zo dňa 13.3.2009 odsúdený na trest odňatia slobody na 7 mesiacov so skúšobnou dobou 1 rok a 10 mesiacov pre trestný čin podľa § 20, § 364 ods. 1a, § 156 ods. 1 Trestného zákona, Okresným súdom v Prievidzi bol rozsudkom 2T/288/2010 zo dňa 21.10.2011 odsúdený na trest odňatia slobody na 10 mesiacov so skúšobnou dobou 1 rok a 6 mesiacov pre trestný čin podľa § 20, § 364 ods. 1a, 2a, § 364 ods 1a Trestného zákona, Okresným súdom v Prievidzi bol rozsudkom 3T/156/2015 zo dňa 7.10.2015 odsúdený na trest odňatia slobody na 9 mesiacov so skúšobnou dobou 1 rok a 10 mesiacov pre trestný čin podľa § 207 ods. 2 Trestného zákona.

13. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

14. Zhodnotením skutkového stavu dospel súd k právnenému záveru, že návrh matky na udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa je dôvodný.

15. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 10P/75/2013-24 zo dňa 5.12.2013, právoplatným dňa 9.1.2014 bol maloletý Kristian zverený do osobnej starostlivosti matky, bola určená vyživovacia povinnosť otca v sume 80,- eur mesačne od 1.9.2013 a súd upravil styk otca s dieťaťom.

16. Priezvisko možno identifikovať ako časť osobného mena osoby v dvoj a viacmennej pomenúvacej sústave, ktoré sa pridáva k rodnému menu osoby pre bližšie identifikovanie osoby. Priezvisko má vo väčšine kultúr rodový charakter a vyjadruje príslušnosť osoby k rodu, resp. rodine. Každý občan SR musí mať meno aj priezvisko a tieto nadobúda už pri narodení. Priezvisko je základným formálnym identifikátorom osoby, má však aj širší rozmer, keď do značnej miery vytvára aj vlastnú identitu, s ktorou sa prirodzene osoby stotožňujú. Okrem toho priezvisko osoby identifikuje aj s rodinou, resp. rodom, od ktorého priezvisko získavajú. Právo na meno a teda aj na jeho časť - priezvisko, patrí medzi základné práva dieťaťa dané čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa. Prípadná zmena priezviska maloletého dieťaťa nie je len „formálnym“ úkonom, ale do značnej miery ide o skutočný zásah do identity maloletého dieťaťa, ktorý môže a pravdepodobne aj bude mať určitý dopad na jeho ďalší vývin. Z tohto dôvodu je zmena priezviska opodstatnená, len keď je to v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Súd vždy prihliada pri tak závažnej otázke, ako je zmena priezviska, aj na názor maloletého dieťaťa, primerane jeho veku a rozumovým schopnostiam. Rozdielnosť priezvisk rodiča a dieťaťa môže viesť k problémom dieťaťa v sociálnej interakcii najmä v škole s rovesníkmi, keď je dieťa nútené odpovedať na neprijemné otázky rovesníkov, prečo sa volá inak ako jeho matka a pod., čo môže u dieťaťa vyvolávať zbytočný stres a v extrémnych prípadoch aj problém s vlastnou identitou.

17. V prejednávanej veci bol súd toho názoru, že zmena priezviska maloletého je v jeho záujme a je opodstatnená v tom zmysle, že môže prispieť k väčšej hrdosti, resp. posilniť pocit vlastnej sebahodnoty dieťaťa a ukotviť ho v rámci primárnej rodiny, ktorú tvorí matka a jej priateľ, s ktorým plánujú spoločnú budúcnosť. Matka je pre maloletého najdôležitejšia osoba v jeho aktuálnom vývine. Vzťah s otcom nie je vytvorený, maloletý ho nepozná, po dobu troch rokov sa s ním osobne nestretol a otec sa o neho absolútne nezaujíma, riadne si neplní svoju vyživovaciu povinnosť k nemu, za čo bol právoplatne trikrát odsúdený. Hoci aktuálne maloletý nemá problémy so svojím súčasným priezviskom, môže mať problém

s tým, že nositeľom tohto priezviska je človek, otec, ktorý sa o neho nezaujíma a nestará. Skutočnosť, že dieťa sa v komunikácii predstavuje priezviskom matky je zo strany dieťaťa určitá forma protestu, kedy chce dať otcovi najavo, že nechce nosiť priezvisko človeka, ktorý sa o neho nestará, ktorý nestojí pri ňom, keď ho najviac potrebuje. Problémový je aj spôsob života otca dieťaťa, ktorý viedol ľahkovážny spôsob života, riadne nepracoval, nemal pravidelný príjem, čím ohrozoval výživu dieťaťa. Práve spôsob života otca a užívanie drog viedli k tomu, že sa nakazil hepatitídou. Za týchto okolností, rešpektujúc aj názor maloletého dieťaťa a svedecké výpovede priateľa matky a matkinej tety, súd návrh matky považoval za dôvodný a vyhovel mu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.